

WOJEWODA LUBELSKI

**Rozstrzygnięcie nadzorcze Nr PN-II.4131.498.2014
Wojewody Lubelskiego**

z dnia 19 grudnia 2014 r.

stwierdzające nieważność uchwał Rady Gminy Gościeradów z dnia 12 listopada 2014r.:

- Nr XXXVI/185/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Aleksandrów;
 - Nr XXXVI/186/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Księżomierz Dzierzkowska;
 - Nr XXXVI/187/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Księżomierz Gościeradowska;
 - Nr XXXVI/188/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Księżomierz Kościelna;
 - Nr XXXVI/189/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Księżomierz Kolonia;
 - Nr XXXVI/190/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Gościeradów Kolonia;
 - Nr XXXVI/191/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Gościeradów Plebański;
 - Nr XXXVI/192/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Gościeradów Ukazowy;
 - Nr XXXVI/193/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Wólka Gościeradowska;
 - Nr XXXVI/194/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Łany;
 - Nr XXXVI/195/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Mniszek;
 - Nr XXXVI/196/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Suchodoły;
 - Nr XXXVI/197/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Liśnik Duży;
 - Nr XXXVI/198/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Kolonia Liśnik Duży;
 - Nr XXXVI/199/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Salomin;
 - Nr XXXVI/200/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Marynopol;
 - Nr XXXVI/201/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Szczecyn;
 - Nr XXXVI/202/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Wólka Szczeka;
- w części obejmującej § 3 ust. 2 w brzmieniu: „w szczególności”, § 3 ust. 2 powtórzonej numeracji w brzmieniu „w szczególności”, § 6 ust. 2 w brzmieniu: „w szczególności”, § 16 ust. 2 w brzmieniu: „w szczególności” ww. uchwał.**

Na podstawie art. 91 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwał Rady Gminy Gościeradów z dnia 12 listopada 2014r.:

- Nr XXXVI/185/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Aleksandrów;
- Nr XXXVI/186/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Księżomierz Dzierzkowska;
- Nr XXXVI/187/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Księżomierz Gościeradowska;
- Nr XXXVI/188/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Księżomierz Kościelna;
- Nr XXXVI/189/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Księżomierz Kolonia;
- Nr XXXVI/190/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Gościeradów Kolonia;
- Nr XXXVI/191/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Gościeradów Plebański;
- Nr XXXVI/192/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Gościeradów Ukazowy;
- Nr XXXVI/193/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Wólka Gościeradowska;
- Nr XXXVI/194/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Łany;
- Nr XXXVI/195/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Mniszek;
- Nr XXXVI/196/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Suchodoły;

- Nr XXXVI/197/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Liśnik Duży;
- Nr XXXVI/198/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Kolonia Liśnik Duży;
- Nr XXXVI/199/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Salomin;
- Nr XXXVI/200/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Marynopol;
- Nr XXXVI/201/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Szczecyn;
- Nr XXXVI/202/14 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Wólka Szczeka;

w części obejmującej § 3 ust. 2 w brzmieniu: „w szczególności”, § 3 ust. 2 powtórzonej numeracji w brzmieniu „w szczególności”, § 6 ust. 2 w brzmieniu: „w szczególności”, § 16 ust. 2 w brzmieniu: „w szczególności” ww. uchwał.

Uzasadnienie

Uchwały Nr XXXVI/185/2014- Nr XXXVI/202/2014 zostały doręczone organowi nadzoru w dniu 21 listopada 2014r.

Działając na podstawie m.in. art. 35 ust. 1 oraz art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, przedmiotowymi uchwałami Rada Gminy Gościeradów nadała poszczególnym sołectwom jednobrzmiące statuty sołectw.

Na wstępie należy podnieść, iż stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała rady gminy w sprawie nadania statutu sołectwu, jest aktem prawa miejscowego, który zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP, zaliczany jest do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły.

Odnosi się do niej zatem zasada wyrażona w art. 94 Konstytucji RP, zgodnie z którą akty prawa miejscowego stanowią one są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

Ustawowe upoważnienie do stanowienia przez radę gminy statutu sołectwa zawiera przepis art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Powołany przepis jest rozwinięciem, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym kompetencji rady gminy w zakresie tworzenia jednostek pomocniczych - w tym sołectw. Jednocześnie w art. 35 ust. 3 ustawy ustawodawca ustalił zakres przedmiotowy unormowań, jakie bezwzględnie powinien zawierać statut jednostki pomocniczej, wskazując, iż akt ten określa w szczególności: nazwę i obszar jednostki pomocniczej (pkt 1), zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej (pkt 2), organizację i zadania organów jednostki pomocniczej (pkt 3), zakres zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji (pkt 4), jak również zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (pkt 5).

Stosownie do § 3 ust. 2 statutów: „*do zadań Sołectwa należy w szczególności: (...)*”.

Natomiast w § 3 ust. 2 powtórzonej numeracji Rada Gminy postanowiła: „*zadania określone w ust. 1 i 2 Sołectwo realizuje w szczególności poprzez: (...)*”.

W § 6 ust. 2 statutów przyjęto, iż: „*do kompetencji Zebrania Wiejskiego należy w szczególności: (...)*”.

Rada Gminy w § 16 ust. 2 statutów uchwaliła: „*w szczególności do zadań sołtysa należy: (...)*”.

Użycie w przytoczonych powyżej regulacjach statutów zwrotu „w szczególności” powoduje, że zadania sołectwa oraz sposób ich realizacji, a także zadania organów sołectwa określone w statutach zostały ustalone w formie wyliczenia otwartego. Taka regulacja oznacza, że dopuszczalne są także inne, niewymienione w uchwale, zadania i sposoby ich realizacji.

Tymczasem zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy o samorządzie gminnym rada została zobowiązana do określenia w statucie zadań organów jednostki pomocniczej, zakresu zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposobu ich realizacji.

Rada, kierując się wytycznymi zawartymi w treści udzielonego jej upoważnienia do podjęcia uchwały, powinna uregulować w sposób kompleksowy i precyzyjny materię podlegającą regulacji. Zadania organów jednostek organów jednostki pomocniczej, zakres zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposób

ich realizacji powinny być szczegółowo i wyraźnie wymienione. Rada podejmując uchwałę była obowiązana do precyzyjnej realizacji normy kompetencyjnej. Tym samym była władna do określenia konkretnego zakresu spraw, należących do poszczególnych organów sołectwa, jak również zadań powierzonych sołectwu do realizacji i sposobów ich wykonywania.

Przyjęcie innego założenia umożliwiłoby przekazywanie sołectwu i jego organom zadań w trybie pozastatutowym, zarówno przez radę gminy, jak i przez organ wykonawczy gminy. Taki porządek ustrojowy sołectwa jest sprzeczny z upoważnieniem ustawowym z art. 35 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy o samorządzie gminnym. Stanowi to także istotne naruszenie art. 7 Konstytucji, nakazującego organom władzy publicznej działanie na podstawie i w granicach prawa (por. m. in. wyroki WSA we Wrocławiu z dnia 5 czerwca 2012 r. sygn. akt III SA/Wr 111/12, z dnia 10 lipca 2013r. III SA/Wr 440/13).

Szeroki zakres delegacji ustawowej nie oznacza dowolności w uchwalaniu statutu jednostki pomocniczej. Granice swobody prawodawczej rady gminy ograniczone są przez przepisy ustawy o samorządzie gminnym.

Zdaniem organu nadzoru prawo do określania zadań organów jednostki pomocniczej w statucie tej jednostki, które ustawodawca przyznał radzie gminy, należy rozumieć jako upoważnienie do określenia wyłącznie rzeczowych przepisów, bez możliwości poszerzania o dodatkowe kompetencje. Także zakres zadań sołectwa powinien być określony w statucie wyczerpująco. Tego wymogu nie spełniają zakwestionowane regulacje przedmiotowych uchwał.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXVI/185/2014 - XXXVI/202/2014, we wskazanym zakresie, jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Wojciech Wilk

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Gościeradów
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Gościeradów